

Tadeusz Szczurek

Gorzów Wielkopolski. Stanowisko 7

Informator Archeologiczny : badania 5, 168-169

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

na głębokości w granicach 70 - 80 cm, w pokryciach wyprostowanych, głowami sorientowane na zachód, pozbawione wyposażenia grobowego. Zarysy jam grobowych w piasku niewidoczne. Przy szkielecie drugim stwierdzono pozostałości moczne skorodowanego przedmiotu żelaznego. Pod żebrami i kręgosłupem oszartego szkieletu znaleziono przedmiot żelazny w stanie szcążkowym, które po złeżeniu przypominało sztylet /co wykazały zdjęcia rentgenologiczne/.

Dotowanie tych szkieleatów nie zostało jeszcze w pełni sprecyzowane. Należy przypuszczać, że chodzi tu o cmentarzysko wczesnośredniowieczne. Można wnosić, że przyszłoroczne prace wykopaliskowe wniosą nowe elementy do tego zagadnienia. Z drugiej strony oczekiwać należy na rezultaty badań rentgenologicznych nad szcążkami znalezisk żelaznych oraz prób datowania kości ludzkich przy użyciu chemicznej metody fluore-apatytowej.

GORZÓW WIELKOPOLSKI
Stanowisko 7

Museum w Gersowie Wielkopolskim

Badania prowadził mgr Tadeusz Szosurek.
Finansowało Museum w Gersowie Wielkopolskim. Badania ratownicze. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne.

Cmentarzysko usytuowane w śródmieściu u zbiegu ulic Kosynierów Gdynskich i Sikorskiego zostało odkryte przypadkowo podczas prac ziemnych. Wstępne badania ratownicze doprowadziły do odkrycia dwóch grobów.

Grób Nr 1 zawierał szkieleć ułożony na wznak z rękami na pierśsiach. Brak kości piszczelowych i strzałkowych obu nóg spowodowany został wkopem pod grób 2. Zmarły ułożony na linii E-W, z głową na W. Wyposażenie w postaci przęślika glinianego. Na dnie jamy grobowej /głębokości 130-140 cm/ widoczne były ciemniejsze plamy, jakby po trumnie; gwóźdź żelazny znaleziony obok szkieletu sżaje się potwierdzić istnienie niegdys trumny.

Grób Nr 2 jest nieco młodszy od poprzedniego, gdyż swoim wkopem spowodował jego uszkodzenie. Zmarły ułożony był jak poprzedni. Poważne zniszczenia grebu, w tym i szkieletu, nie pozwoliły stwierdzić, czy zmarły posiadał jakiegokolwiek wyposażenie.

Ponadto nad szkielećami w obydwu grobach znajdowały się rozrzucone ludzkie kości kołosyn długich, pochodzące najpewniej z jakiegos innego zniszczonego grebu.

Około pięciu grobów zostało zniszczonych przez robotników, a szkielety wysypane na śmietnisko.

Cmentarzysko datowane na XII/XIII w. stanowi jeszcze jedno potwierdzenie, że lokowany w 1257 r. Górszów przez margrabiów brandenburskich w celu zniszczenia Santeka i przyłączenia drogą podboju ziem kasztelanii santeckiej do Marchii, objął tereny osadnictwa polskiego.

GOZDOWO; pow. Sierpe

Muzeum Mazowieckie w Płocku i
Konserwator Zabytków Archeologicznych w Warszawie

Badania prowadziła mgr Krystyna Przybysz z Muzeum Mazowieckiego w Płocku. Finansował WKZ w Warszawie. Drugi sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

Badano dwie partie stanowiska: położoną na częściowo niezniszczonej kulminacji w górza i drugą - na niewielkim stoku. Wykopaliśmy potwierdziły szersze obserwacje. Jest to niewielka osada w najwyższej położonej części, grupująca obiekty mieszkalne, niekiedy z usytuowanymi obok paleniskami, otoczonymi szerokim pasem, gdzie rozmieszczone są obiekty o charakterze produkcyjnym i magazynowym.

Odsłonięto 17 jam, w tym: 3 jamy o charakterze płytkich półsionianek: 17/71 i 28/71, silnie zniszczone, datowane bogatym materiałem ceramicznym od pocz. XII do połowy XIII w. oraz najlepiej zachowana jama 29/71, oprócz ceramiki XII-wiecznej zawierająca narzędzia; 2 noże i 3 przędliki. W wypełniku znaleziono również ułamki naczyń datowanych na IX w.

Odkryte także 3 obiekty produkcyjne: jamę 18/71 - długotrwałą; w ostatniej fazie użytkowania wbudowano w nią piec, datowana ceramika na XI-XII w. /piecowisko - XII w./; jamę 20/71 - prawie całkowicie zniszczoną, obudowaną kamieniami i prawdopodobnie jamę 16/71 dużą z bardzo głębokim paleniskiem odbiegającym od innych, odsłoniętych w obrębie osady, zawierającą bogaty materiał ceramiczny i szklane kęściane.

Odkryte 5 jam magazynowych: 15/71, 19/71, 23/71, 24/71 i 27/71. Były one bardzo głębokie /przekraczają 3 m głębokości/, w profilu wyraźnie rozszerzające się w dolnych partiach. Zawierały różnorodny, przemieszany materiał ceramiczny i wiele kości zwierzęcych. Najciekawsza była jama 23/71, której dno wyłożone było przepalonymi kamieniami i leżącymi na nim fragmentami rozbitego naczynia i kamieniem twardym obok.